1ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ
Σχολικό Έτος 2013-2014

Έκθεση Πεπραγμένων του Πολιτιστικού Προγράμματος

«Ελλάδα και Ευρώπη σε πολιτιστικό διάλογο. Εικαστικά και Λογοτεχνία»

Το πολιτιστικό Πρόγραμμα *¨Έλλάδα και Ευρώπη σε πολιτιστικό διάλογο. Εικαστικά και Λογοτεχνία¨* υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια των δύο τετραμήνων του Σχολικού Έτους 2013-2014 με τη συνεργασία των υπεύθυνων εκπαιδευτικών και είκοσι δύο (22) μαθητών που εξεδήλωσαν ενδιαφέρον στην πρόσκληση συμμετοχής που απευθύνθηκε στους μαθητές του Σχολείου μας.

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και η συνεργασία στηρίχτηκε σε δύο άξονες:

Α. Θεωρία: Οι μαθητές ανέγνωσαν κείμενα, συγκέντρωσαν εποπτικό υλικό (πίνακες, μουσική, ταινίες) το οποίο παρουσίασαν και μέσα από το οποίο εμπέδωσαν τη διαφορετικότητα των εποχών, ήρθαν σε επαφή με πολιτιστικά ρεύματα και γνώρισαν χαρακτηριστικούς εκπροσώπους (Αρχαιότητα, Βυζάντιο, Μεσαίωνας, Αναγέννηση, Διαφωτισμός, Μοντέρνα Τέχνη). Κατά τη διαδικασία αυτή δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην αλληλεπίδραση Ελλάδας και Ευρώπης και τονίστηκαν οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής πολιτιστικής έκφρασης.

Β. Εφαρμογή: Για την πληρέστερη κατανόηση της πολιτιστικής αλληλεπίδρασης Ελλάδας και Ευρώπης σχεδιάσαμε με τους μαθητές τη μελέτη δύο Ελλήνων δημιουργών που με την πνευματική τους συγκρότηση και το έργο τους αποτέλεσαν αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις του πολιτιστικού διαλόγου Ελλάδας και Ευρώπης. Η πρώτη περίπτωση αφορούσε τα εικαστικά και η δεύτερη τη λογοτεχνία.

Συγκεκριμένα στο Α΄ τετράμηνο μελετήσαμε το έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, ενός καλλιτέχνη που γνώρισε την ευρωπαϊκή Αναγέννηση και συσχετίστηκε με κορυφαίους εκφραστές της (Τιντορέντο, Τισσιάνο), δέχτηκε άμεσες επιρροές κατά την παραμονή του σε καλλιτεχνικά εργαστήρια της Βενετίας και της Ρώμης για να καταλήξει στην κατάκτηση ενός απόλυτα προσωπικού ύφους στο Τολέδο όπου τελικά εγκαταστάθηκε. Στο ιδιαίτερο ύφος που διακρίνει τα έργα της ωριμότητας του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου υπόκεινται με σαφήνεια οι βυζαντινές ρίζες της πρώτης του μαθητείας στη ζωγραφική που κατοχυρώνουν την ελληνικότητα της καλλιτεχνικής του συνείδησης και οι οποίες σε συνδυασμό με τον μανιερισμό της ύστερης Αναγέννησης και τη δημιουργική αφομοίωσή της από τον El Greco σφραγίζουν το έργο του.

Οι μαθητές στις ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν μελέτησαν:

1. Βιοεργογραφικά στοιχεία που αφορούν το Δομήνικο Θεοτοκόπουλο.

2. Τις επιρροές στο έργο του: Βυζαντινή Τέχνη – Αναγέννηση – Μανιερισμός

3. Έργα του καλλιτέχνη κατά περιόδους: Κρήτη, Ιταλία, Ισπανία.

4. Τη θεματολογία και τα βασικά τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά του έργου του.

5. Τη συνομιλία του El Greco με τη μοντέρνα τέχνη.

6. Αποσπάσματα λογοτεχνών για το Δομήνικο Θεοτοκόπουλο (Νίκος Καζατζάκης, Οδυσσέας Ελύτης, Γιώργος Σεφέρης, Παντελής Πρεβελάκης, Δημήτρης Σιατόπουλος, Μάρω Βαμβουνάκη)

7. Επιλεγμένα αποσπάσματα από την ταινία του Γιάννη Σμαραγδή που αφορούσαν στην αντίληψη του ίδιου για το έργο του ενώπιον της Ιεράς Εξέτασης στην Ισπανία.

Επίσης, στο πλαίσιο των ωρών λειτουργίας του Προγράμματος λειτούργησε *εργαστήρι Πολιτισμού* στο οποίο οι μαθητές σχεδίασαν και ζωγράφισαν αντίγραφα των έργων του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου.

Μαθητές του Προγράμματος συμμετείχαν με τμήματα των εργασιών τους και με τα αντίγραφα που φιλοτέχνησαν στην παρουσίαση του μαθητικού ημερολογίου του 1ου Γενικού Λυκείου Χανίων που ήταν αφιερωμένο στο Δομήνικο Θεοτοκόπουλο (23 Φεβρουαρίου στο Θέατρο Βλησίδη και στις 23 Μαρτίου στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων).

Στο Β΄ Τετράμηνο οι μαθητές ασχολήθηκαν με τη λογοτεχνία και συγκεκριμένα με την ποίηση του Γιώργου Σεφέρη, ο οποίος με την παραμονή του στο εξωτερικό ήρθε σε επαφή με την ευρωπαϊκή σκέψη και ποίηση (Eliot, Paud, Vallery, Mallarme). Παράλληλα ο Γιώργος Σεφέρης διείσδυσε στο ελληνικό μυθικό και ιστορικό παρελθόν, συνειδητοποίησε αρτιότερα τις ελληνικές του ρίζες, προβληματίστηκε έντονα για τη σύγχρονη Ελλάδα και αποκρυστάλλωσε μέσα από το στοχαστικό ύφος της ποίησής του τη συνείδηση και τον *¨καημό της Ρωμιοσύνης¨*.

Οι μαθητές σε ομάδες εργασίας ασχολήθηκαν με:

- τη βιοεργογραφία του ποιητή
- τα λογοτεχνικά ρεύματα της εποχής του
- το συμβολισμό στο έργο του
- τον αρχαιοελληνικό μύθο στο έργο του Σεφέρη

Στο πλαίσιο του Πολιτιστικού Προγράμματος πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική επίσκεψη στη Μακεδονία (3-6 Απριλίου 2014) κατά τη διάρκεια της οποίας οι μαθητές επισκέφθηκαν:

α. τον Αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας

β. το Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας

γ. το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη)

Η εκπαιδευτική επίσκεψη έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές:

- να προσεγγίσουν βιωματικά κυρίως το θέμα της λειτουργίας των αρχαίων μνημείων στη σύγχρονη εποχή που απασχολεί σημαντικά τον ποιητή Γιώργο Σεφέρη με τον οποίο ασχολήθηκαν,

- να γνωρίσουν αξιόλογα μνημεία του βυζαντινού πολιτισμού που αποτέλεσαν τις ρίζες του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου

- να δουν τάσεις της σύγχρονης τέχνης και να διαπιστώσουν μια ¨συνομιλία¨ με το ώριμο έργο του El Greco.

Ο Διευθυντής	Η υπεύθυνη εκπαιδευτικός
Μάρκος Μπεμπλιδάκης	Κωνσταντίνα Χαλιάσου
Φυσικός	Φιλόλογος